

betragte dette Forslag som i nogen Henseende mindre alvorligt end det Forslag, han stillede til Dagsorden forleden Dag. Han havde valgt den bestemte Form og tænkte sig under den Form at kunne gribe ind i den politiske Situation. Af Grunde, som jeg den Dag anførte, ansaa vi ikke den Fremgangsmaade for anbefalelsesværdig, men ønskede i Stedet for Vælgerafgørelse ved Valg i Overensstemmelse med hele vort Syn paa de politiske Forhold en Folkeafstemning.

Men, siger det ærede Medlem, dette kan ikke hurtigt komme til Afgørelse. Dertil kan jeg dog sige, at hvis det havde været det ærede Medlem saa overmaade magtpaaliggende hurtigt at faa en Afgørelse gennem Afstemning her i Folketinget, hvor Socialdemokratiet og det radikale Venstre stød samlet i Afstemning, kunde det ærede Medlem den Dag have stillet det Forslag om Folkeafstemning i Form af en Dagsorden, om hvilket vi havde sagt, at det utvivlsomt vilde faa det radikale Venstres Stemmer, naar det kom i en tilfredsstillende Form. Det kunde være naaet den Dag, hvis det ærede Medlem havde villet det paa det Tidspunkt; men jeg ser heller ikke, at der er nogen som helst Forskel derved, at denne Afgørelse først falder nu. Thi hvis dette Ting vedtog Forslaget om Folkeafstemning — og Betingelserne for, at det kunde blive vedtaget, er jo i ingen Henseende ringere, end Muligheden var for en Vedtagelse enten af det ærede Medlems Dagsorden eller af en Dagsorden om Folkeafstemning forleden Dag —, føler jeg mig overbevist om, at den højtærede Statsminister vilde være nødt til at tage ganske de samme Konsekvenser deraf, som han vilde være nødt til at tage af Vedtagelsen af Dagsordenen. Enten maatte Ministeren bøje sig for Dagsordenen eller gaa. Og ganske det samme vilde være Tilfældet, hvis det drejede sig om Vedtagelsen her i Folketinget af et Lovforslag om Folkeafstemning.

Jeg anser det for fuldkommen udelukket, at en Minister, der ikke har brudt med enhver Art af parlamentariske Grundsatninger, som ikke har erklæret sig villig til at stille sig i Spidsen for et Mindretalsministerium trodsende Folketingsvillien, vilde være i Stand til at handle i Strid med en saadan Beslutning af Folketinget og søge Tilslutning overfor den ovre i Lands-tinget.

Det ærede Medlem, der talte for Socialdemokratiet (Stauning), rettede det Spørgsmaal til den højtærede Statsminister,

om han vilde udsætte den Stadfæstelse, som forestaar, af de af Rigsdagen vedtagne Lovforslag, indtil Beslutning var taget om dette Spørgsmaal. Jeg havde ikke rettet det Spørgsmaal, fordi jeg erkender, at jeg betragtede det som en fuldkommen Selvfølge, at ingen Minister, og da mindst en Minister udgaaet af Partiet Venstre, repræsenterende den parlamentariske Anskuelse, som dette Parti har forfægtet under tidligere Kampe, noget Øjeblik kunde tænke sig den Mulighed at foretage en Stadfæstelse af et Lovforslag samtidig med, at der her i Tinget var Forhandling om, hvorvidt de paagældende Lovforslags Stadfæstelse skulde udsættes. Derfor tilstaar jeg, at sjældent har et Svar fra en Ministerbænk forbavset mig i den Grad som den højtærede Ministers Svar her. Den højtærede Statsminister har Mulighed for at faa dette Lovforslag forkastet og forkastet hurtigt, idet de to Partier, der, mer eller mindre, har været ham følgagtige i denne Vinter, formentlig ogsaa vil være ham følgagtige dertil, men jeg føler mig dog fuldkommen overbevist eller følte mig dog fuldkommen overbevist om, at en saadan Udæskning af Folketingets Rettigheder som en Stadfæstelse af Lovforslagene samtidig med, at et Spørgsmaal af den Art behandles her, vilde være udelukket fra den højtærede Ministers Side. Jeg tilstaar derfor, at den højtærede Ministers Svar i allerhøjeste Grad har forbavset mig. Jeg kan vanskelig tænke mig andet end, at det maa være et Svar givet, fordi den højtærede Minister ikke rigtig havde faaet Lejlighed til at tænke sig om og overveje, hvilken Stilling man ud fra almindelige parlamentariske Grundsatninger anstændigvis maa tage til Behandlingen af et Spørgsmaal af denne Beskaffenhed.

Den højtærede Minister vendte sig dernæst til Spørgsmaalet om, hvorvidt dette Lovforslag var foreneligt med Grundlovens Bestemmelser. Ja, i Virkeligheden bestred den højtærede Minister det ikke; den højtærede Minister angiver, hvilke Bestemmelser der nu findes i Grundloven om, hvordan Lovforslag skal behandles for at blive til Lov; men den højtærede Minister finder ikke paa at bestride, at der er fuldkommen Frihed for Rigsdagen til ved Lov at vedtage, i den sædvanlige Skikkelse, under de sædvanlige Former, en Beslutning om, at visse Rækker af Lovforslag skal underkastes Folkeafstemning. Den højtærede Minister kan umuligt bestride, umuligt angribe dette. Thi for faa Aar siden var, som vi alle ved, Rigsdagen med til, med alle Partiers Tilslutning, at tage Beslutning om en saadan Folkeafstem-